

№ 4
2016

«ALATOO ACADEMIC STUDIES» ЖАРЧЫСЫ
ВЕСТНИК «ALATOO ACADEMIC STUDIES»

ISSN: 1694-5263

Б. Б. Б. 2016

ALATOO ACADEMIC STUDIES

www.iaau.edu.kg/aas

Handwritten signature
RECEIVED

ISSN: 1694-5263

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ
ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КР
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE KYRGYZ REPUBLIC

**“ALATOO ACADEMIC STUDIES”
ЖАРЧЫСЫ
ВЕСТНИК “ALATOO ACADEMIC
STUDIES”
ALATOO ACADEMIC STUDIES**

№ 4 – 2016 жыл

(Эл аралык илимий журнал)

Эл аралык Ататүрк-Алатоо университетинин басылышы
Бишкек, КЫРГЫЗСТАН

№ 4 – 2016 год

(Международный научный журнал)

Издание Международного университета Ататюрк-Алатоо
Бишкек, КЫРГЫЗСТАН

Number 4 – 2016

(International Scientific Journal)

a publication of International Ataturk Alatoo University
Bishkek, KYRGYZSTAN

№ 4 - 2016 Эл аралык илимий журналында “Маданий байланыштарды куруу: тил, адабият, котормо жана журналистика”
VIII Эл аралык илимий-практикалык конференциясынын материалдары жана башка илимий макалалар жарыяланды
2016-жылдын 28-29 - апрели

IV Бизнес жана экономика боюнча Евразиялык конференциясы
2016-жылдын 18-20 - майы

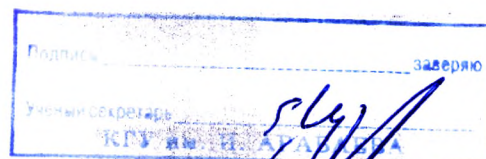
В международном научном журнале № 4 - 2016 опубликованы материалы
VIII Международной научно-практической конференции: “Межкультурные связи: Язык, Литература, Переводоведение
и Журналистика в контексте образования” и другие научные статьи
28-29 апреля 2016 года

Евразийская конференция по бизнесу и экономике IV
18-20 мая 2016 года

The issue № 4 - 2016 of the International Scientific Journal published proceedings
of the 8th International Conference, Building Cultural Bridges: Integrating Languages, Linguistics,
Literature, Translation, Journalism into Education and other articles
April 28-29, 2016

Eurasian Conference of Business and Economics IV
May 18-20, 2016

2016

ALATOO ACADEMIC STUDIES

ISSN: 1694-5263

Number 4 – Year 2016

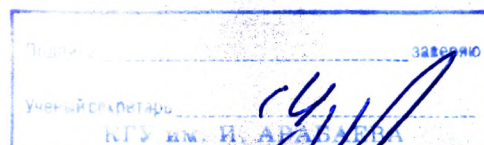
МАЗМУНУ

СОДЕРЖАНИЕ

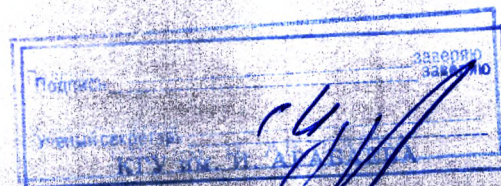
CONTENTS

ФИЛОЛОГИЯ ИЛИМДЕРИ ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ PHILOLOGICAL SCIENCES

- Шамир Мондошов.** Кыргыз тилинде йоттошкон ё, е, ю, я тамгаларынын төл сөздөрдө колдонулушунун айрым маселелери..... 13
Использование букв е, ё, ю, я в исконно кыргызских словах
The use of letters е, ё, ю, я in the native kyrgyz words
- Жибек Келдибекова.** Ч. Айтматовдун чыгармаларындагы табият маселеси..... 18
Вопросы природы в произведениях Ч. Айтматова
Issues of the nature in the novels of Ch. Aitmatov
- Duishon Shamatov.** Role of translation in trustworthiness in qualitative research 23
Илимий изилдөөлөрдүн процессинде сапаттык методдорду талдоодогу котормонун ролу
Роль перевода при использовании качественных методов в процессе исследований
- Кынтай Эдилова.** Мурза Гапаровдун чыгармачылыгынын көркөм эволюциясы..... 29
Художественная эволюция творческого произведения Мурзы Гапарова
The artistic evolution in works of Murza Gaparov
- Роза Акматова.** Чынгыз Айтматовдун “Ак кеме” повестиндеги эмоционалдуу-экспрессивдүү сөздөр 36
Эмоционально-экспрессивные слова в произведении Ч. Айтматова “Белый пароход”
Emotional-expressive words in the novel of Chyngyz Aitmatov “White steamship”
- Лаура Дэуренбекова.** Казак–кыргыз әдеби байланысын дамытудагы к. Нурмахановтың рөлі 41
Кыргыз-казак адабий байланышын өнүктүрүүдөгү К. Нурмахановдун орду
Роль К. Нурмаханова в развитии казахско-киргизской литературной связи
K. Nurmakhanov’s role in developing kazakh-kyrgyz literary connection
- Айдын Нежмеддин.** Актанттык валенттүүлүктүн түрк тилдерин которуудагы негизги ролу 47
The function of volitions in translations between turkish dialects
Роль валентности при переводе между тюркскими языками

Yulia Seredina. Teaching sight translation through the communicative approach	259
Кагаздан оозеки которууну коммуникативдик ыкма аркылуу окутуу	
Обучение переводу с листа через коммуникативный подход	
Венера Мусаева. Кыргыз тилин жана кыргыз адабиятын көп тилдүүлүккө үйрөтүүнүн негизги өзөгү катары окутуунун башкы маселелери же жаны муундагы окуу китептери тууралуу учкай кеп	263
Основные вопросы обучения кыргызскому языку и литературе в качестве главного стержня многоязычного образования, или об учебниках нового поколения	
The main issues of teaching the kyrgyz language and literature as the main stem of multilingual education	
Алия Курышжан. Мобильное обучение при преподавании казахского языка (аудиоработа)	274
Mobile education in teaching the kazakh language (audio work)	
Казак тилин окутууда мобилдик технологияны колдонуу мүмкүнчүлүктөрү	
Бибигуль Жолдошова. Башталгыч класстын окуучуларынын креативдүүлүк көрсөткүчтөрү	281
Креативные способности учащихся начальных классов	
Creative abilities of primary school pupils	
Мария Раимбекова. Башталгыч класстардын окуу программаларында, окуу китептеринде ат атоочтордун берилиши.....	286
Местоимение в учебниках и учебных программах начальных классов	
Pronoun in the textbooks and academic curriculum of primary schools	
Самдат Иманкулова. Самореализация студентов как психолого-педагогическая проблема	291
Студенттердин өзүн-өзү реализациялоосундагы психологиялык жана педагогикалык маселе	
Self-realization of students as psychological and pedagogical problem	
Semal Özdemir, İlhan Yıldırım. Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde bilişim teknolojilerinin kullanımı.....	296
Түрк тилин чет тили катары окутууда маалымат технологияларын колдонуу маселелери	
Использование возможностей информационных технологий в обучении турецкому языку как иностранному	
The use of information technologies in teaching turkish as a foreign language	

natiki, № 5. Sovremennye metody prepodavaniya, 2016.02.25, <http://goo.gl/S7VKIZ>

Smailova N.S. (2015.04.17) Ispol-zovanie informacionno-kommunikativnoj tehnologii na uroke kazaxskogo yazyka: 2016.02.24, <http://goo.gl/NjHN9y>

Son I. S. (2013, Mal) "Mobilnoe obuchenie v izuchenii inostrannykh yazykov", Teoriya i praktika obrazovaniya v sovremennom mire: materialy III mezhdunar. nauch. konf. Nizhnii Peterburg, Renome: 164-167, 2016.02.11, <http://goo.gl/jZATZn>

УДК 37.0

БАШТАЛГЫЧ КЛАССТЫН ОКУУЧУЛАРЫНЫН КРЕАТИВДҮҮЛҮК ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮ

Бибигуль Жолдошова

И.Арабаев атындагы КМУнун педагогика кафедрасынын ага окутуучусу

Кыскача мазмуну

Бул макала башталгыч класстын окуучуларынын креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөрүн арттырууга арналган.

Ачкыч сөздөр: креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөр, башталгыч класстардын окуучулары, өз алдынчалуулук.

КРЕАТИВНЫЕ СПОСОБНОСТИ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Аннотация

Статья посвящена анализу развития креативных способностей учащихся начальных классов.

Ключевые слова: креативные способности, учащиеся начальных классов, самостоятельность.

CREATIVE ABILITIES OF PRIMARY SCHOOL PUPILS

Abstract

The paper deals with the creative abilities of primary school students.

Key words: creative abilities, primary school pupils, independence.

Бүгүнкү биз жашап жаткан коомдо билим адамдын тарыхында абдан эле биликтеди. Маалымат кылымында жашап жаткан билимдин сапаты да, баасы да тынымсыз жогорулап жатат.

Ошого байланыштуу, азыркы кезде баланын мектептен алган билими анын креативдик жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүүгө мүмкүнчүлүк берип, пайдалуу, ар тараптуу жана өз алдынча ойлоно алууга үйрөтүүгө тийиш болууда. Андыктан биз баланы башталгыч класстарда эле өз алдынча болуусуна, өзүнө-өзү жоопкерчиликтүү кароосуна жана туура чечим кабыл алуусуна көмөк көрсөтүшүбүз керек.

Азыркы убакта көптөгөн педагогдор менен психологдор башталгыч класстын окуучуларынын креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүү керектигин белгилешүүдө. Ошентсе дагы креативдүүлүк жөндөмдүүлүктү өнүктүрүүдөгү көйгөйлөр жетишээрлик. Окуучулардын креативдик акыл-оюн өнүктүрүүгө карата жасалган негизги фактор көптөгөн мугалимдердин креативдүүлүк ишмердүүлүктүн маанисин түшүнө албай жаткандыгында. Бул болсо балдардын таанып-билүүчүлүк ишмердүүлүгүнөн көрүнүүдө. Ал болсо окуучулардын креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөрүнүн өнүгүшүнө, таа-

нып-билүүчүлүк ишмердүүлүгүнө тоскоолдук кана жаратпастан, ошону менен бирге баланын кулк мүнөзүндө креативдүүлүк жөндөмү бар окуучулардын укуктарын чектөөдө.

Мугалимдердин окуучуларга болгон төмөндөгү биз белгилеп кете тургандай мамилелери баланын креативдик жөндөмүнүн өнүгүшүнө терс таасирин тийгизет:

- Мугалимдин окуучуга тескери сын пикири;
- Баланын эркиндигин чектөөсү;
- Аткарып жаткан ишмердүүлүктө колдоо көрсөтпөөчүлүк;

Окумуштуулар баланын креативдүүлүк жөндөмдүүлүгүнүн эки түрдүү деңгээли боло тургандыгын далилдешкен.

1. Репродуктивдүү – билимди даяр түрдө кабыл алуу, өздөштүрүү деңгээли.

2. Креативдүүлүк – жаңы нерсени ойлоп табууга багытталган жөндөмдүүлүктөрдүн деңгээли.

Кененирээк токтоло турган болсок: Репродуктивдүү дегенибиз – мында окуучу изилденип жаткан объект, предмет жөнүндө маалыматтар боюнча кайсы бир деңгээлде өз алдынча жыйынтыктай алат. Ошондуктан окуучулар ал предметти сүрөттөп түшүндүрүп берүү жана ар түрдүү абалдарды аныктоо менен бирге анализ жүргүзүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болот. [1, 161-6]

Креативдүүлүк дегенибиз – бул инсандын туруктуу интегралдык касиети, ал анын чыгармачылыктуу изденүү жөндөмүн, жаңы нерселерди кабыл алууга, стандарттык эмес ой жүгүртүүгө, көптөгөн оригиналдуу жана пайдалуу идеяларды жаратууну мүнөздөйт. [2, 196-6].

Ушуга байланыштуу бүгүнкү күндө башталгыч класстын окуучуларынын креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүүдө төмөндөгүдөй шарттарды ишке ашыруу талап кылынат:

1. Башталгыч класстын окуучулары-

өнүктүрүүгө багытталган мугалимдин колдоосу;

2. Башталгыч класстын окуучуларына дайыма, туруктуу, уюмдаштырылган креативдик жагдайды түзүп берүү;

3. Башталгыч класстын окуучуларынын креативдүүлүк жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүүгө арналган ой жүгүртүүчүлүк ишмердүүлүктөрдүн болуусу. Ошондой эле ой жүгүртүүчүлүк деңгээл дайыма бийиктей берүүсү керек.

4. Эң негизгиси балага өзү каалаган ишмердүүлүктү тандоо эркиндигине ээ болуусу;

5. Улуулардын камкордугу, жардамы.

Креативдүүлүктү өнүктүрүүдө адабий окуу предметинде башталгыч класстын окуучуларынын аң-сезимине сөз өстүрүү өнөрү чоң таасирин тийгизет. Бул боюнча мектептерде адабий окуу сабактарында берилген чыгармалар баланын дүйнө таанымына, сүйлөө речин бийиктатууга, адамдар менен өз турмушунда мамилелешүүгө оң пайдасын тийгизет жана окуучунун сөз байлыгында өздүк жөнөкөйлүк, дүйнөгө болгон көз карашы пайдалуу болот. Ошону менен бирге башталгыч класстын окуучуларына билим гана берилбей койбостон, алардын кабыл алуусунун сезим-туюмуна, эркинин калыптанышына да таасирин тийгизет. Окуучулардын креативдүү жөндөмдүүлүгүн калыптандыруу үчүн аларды чыгармачылык менен иштөөсүн, изденүүсүн талап кылуу шартка ылайык.

Биз мындан чыгармачылык деген сөздүн маанисин чечмелей турган болсок, Чыгармачылык деген эмне?

1. Чыгармачылык – адам ишмердүүлүгүнүн өзгөчө түрү. Балдардагы чыгармачылык ишмердүүлүктүн өзгөчөлүгү алардын курактык өзгөчөлүгүнөн келип чыгат. Баланын курактык жана физиологиялык өнүгүү өзгөчөлүгүнө негизделген курактык бөлүнүүсү илимий даярдыктарда алты этап менен белгиленген. Балапактыктын ар бир этабында адамдын

же бул түрү үстөмдүк кылары илимий психологияда эбак далилденген. Мектепке чейинки балдардын негизги ишмердүүлүгү оюн болсо, ал эми мектепке келгенден баштап окуу ишмердүүлүгү биринчи орунга чыгат. Мектеп жашындагы кенже балдардын сөзгө болгон кызыгуусунун өнүгүшүнө алардын социалдык абалы чоң өбөлгө түзөт. Мектепке келгенден баштап алар расмий түрдө сүйлөө муктаждыгына (мугалимдин суроосуна жооп берүү үчүн, үйгө келгенде ата-энеге мектептен берилген тапшырмаларды түшүндүрүү үчүн) ээ болушат. Натыйжада алар сүйлөмүн логикалык жактан туура уюштурбаса, баарлашуу чөйрөсүндө өздөрүн түшүндүрө албай жатканын сезе башташат. Ошондой эле күндөн-күнгө оюн ишмердүүлүгү өз ордун окуу ишмердүүлүгүнө бошотуп бере баштайт да, параллелдүү түрдө сүрөт тартууга кумарлануу процесси артта калып, балада сөз чыгармачылыгына шыктануу ойгонот. [3, 17-бет.]

2. Ал эми педагогикалык энциклопедияда: “Чыгармачылык – адамдын ишаракетиндеги активдүүлүктүн жана өз алдынчалыктын жогорку формасы. Бул – бир нерсени өзгөртүү, өркүндөтүү, жаңыны, оригиналдууну киргизүү, жаратуу муктаждыгы” экендиги белгиленген.

Адабий окуу сабагында чыгармаларды окуп, түшүнүп жана аны айтып берүүдө, окуучулардын сөз байлыгын өстүрүү үчүн мугалим сабакта чыгармачылык ишмердүүлүктөрдү көбүрөөк уюштуруп, өткөрүүсү зарыл. Мугалим чыгармачылык ишмердүүлүктү баланын кабыл алуусуна, кызыгуусуна, ой жүгүртүүсүнө, жаш өзгөчөлүгүнө жараша өткөрүүсү абзел. Ал үчүн мугалимге төмөнкүдөй милдеттер коюлат:

1. Бала текстти окуп, түшүнүп, чечим кабыл алып, аны көркөмдөп айтып берүүсүнө көмөк көрүүсү;

2. Чыгармачылык менен иштөөнүн класстагы бир гана окуучуга көңүл

маатына чыгармачылык менен иштөөгө багыт берүүсү;

3. Мугалим окуучу үчүн үлгү жана идеал боло алат. Мугалимдин чыгармадагы окуянын мазмунуна карата образ жаратып, аткаруучулук, аны жазуучулук чеберчилигин көрсөтсө, окуучулар мугалимдин ишмердүүлүгүн өзгөчө кабыл алышат жана аларды өздөрүнө сиңирүүгө аракет жасашат. Дайыма чыгармачылык менен алектенген мугалимдин окуучулары да чыгармачылык менен иштөөгө жөндөмдүү болушат.

Чыгармачылык ишмердүүлүктүн негизинде окуучуларда креативдүү жөндөмдүүлүк пайда болот. Креативдүүлүк деген сөзгө түшүндүрмө бере турган болсок: “Креативдүүлүк” – латын тилинен которгондо creatio – түзүү, жаратуу дегенди түшүндүрөт. Башкача айтканда адамдын ой жүгүртүүсүндө, сезиминде, айрым бир ишмердүүлүгүндө инсандык сапаттарын мүнөздөй турган чыгармачылык мүмкүнчүлүгү же жөндөмдүүлүгү. [4, 314-6.]

Ал эми жөндөмдүүлүк дегенибиз – бул бир чөйрөдө, бирдей шартта жашаса дагы, кээ бир адамдар ар түрдүү ийгиликтерге жетишкенге үлгүрүшөт, мына ушундай айырмачылык жөндөмдүүлүк деп аталат. Жөндөмдүүлүк жөнүндө көбүрөөк илимий изилдөөлөрдү жүргүзгөн окумуштуу Б.М. Теплов болгон, ал жөндөмдүүлүктүн үч белгисин көрсөткөн:

1. Жөндөмдүүлүк жекече-психологиялык өзгөчөлүк, ошол өзгөчөлүгү менен адамдар бири-биринен айырмаланышат;

2. Жөндөмдүүлүк – бул адамдардагы жекече гана ар кандай өзгөчөлүктөр эмес, ал ошондой адамдардын бир нече ишмердүүлүгүнөн ийгиликтерге жетишкендиги эсептелинет;

3. Жөндөмдүүлүк – адамдын калыптанып, өнүгүп калган билимине, машыгуусуна байланыштуу эмес. Ошондой эле тез-тез машыгуудан эптүүлүк, билгичтик жөндөмдүү болгонго жол ачат.

С. Джолдошбекованын пикири боюнча

калык машыгуулардын, үйрөнүүлөрдүн негизинде адамдын ишмердүүлүгүнүн татаал түрү болуп эсептелген музыканы, техникалык жана көркөм чыгармачылыкты, математиканы, спортту ж.б.у.с. үзгүлтүккө учураптай, дайыма кайталоонун жана эмгектенүүнүн үстүндө биз өзүбүзгө ылайыктуу жөндөмдүүлүктөрдү өстүрө алабыз.

Кенже мектеп окуучусунун креативдүүлүк жөндөмү барыдан мурда туруктуулукту жана бир нерсеге болгон каалоону талап кылат жана анын андан ары өнүгүшүнөн көз каранды болот. Башкача айтканда, мектепте алынган орто билим, эгер мектеп окуучулардагы айырма окууга болгон муктаждыкты түзсө, андан ары билимдердин толукталышы үчүн ишенимдүү база ошондой эле эгер мектеп алардагы чыгармачылык күчтү ойготсо, акыл эмгегинин рационалдуу ыкмалары менен кулактандырылса, маалыматтын чоң агымына багыт жасоого жана маалыматтарды табууга үйрөтсө алардагы ойдун активдүү өз алдынча иштөөсүн жөнгө салат. Бул үчүн окуу процессинде негизги жүк окуучулардын эске тутуусуна эмес алардын ой жүгүртүүсүнө туура келиши керек, анткени окутуунун негизи окуучулардын өндүрүүчү ишмердүүлүгү эмес, чыгармачылык ишмердүүлүгү болушу керек. Билимдин маанилүү бөлүгүн окуучулар даяр түрүндө эмес, жаңы тапшырмаларды чечүүнүн ыкмалары менен маалыматты өз алдынча издөө процессинде өздөштүрүүсү зарыл.

С.Л. Рубинштейн адамдын жөндөмдүүлүгү иштеген ишине, чөйрөгө карата өнүгөт, ал эми билим алууда ишмердүүлүк мааниге ээ деп жалпылайт. “Инсандын психикалык сапаттары жөндөм менен мүнөз, адам жаралгандан кийин жашоо процессинде калыптанат. Ал өзгөчөлүктөрдү өзгөртүүгө мүмкүндүк берүүчү табигый сапат, шык болуп эсептелет. Табигый шыкка ылайык адамдагы психикалык сапаттар ишмердүүлүккө

өгөт. Эмгектенүү менен жөндөмдүүлүк өркүндөйт”.

“Жөндөм” түшүнүгүнүн философиялык жана психологиялык изилдөөлөрү кабыл алынган аныктамаларын анализдөөнүн негизинде, биз жөндөмдөр инсандын ишмердүүлүккө ээ болуу процессинде байкалган жана өнүккөн, иш натыйжалуулугун камсыздаган касиеттери менен сапаттарынын синтези деген бүтүмгө келдик.

Биздин оюбузча, жөндөм өнүгүүдө гана орун алат деген жобо маанилүү. Бул негиз катары С.Л. Рубинштейндин изилдөөлөрү кызмат кылды. Ал изилдөөлөрү жөндөмдөрдүн калыптануу жана өнүгүү процесси “бир деңгээлдеги жөндөм болуп саналган мүмкүнчүлүктү ишке ашыруу кийинки өнүгүү үчүн, кыйла жогорку деңгээлдеги жөндөмдүн өнүгүшү үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөрдү ачат” деген спираль боюнча жүрүп, бул процессин өзгөчөлүгү болуп саналары белгиленген.

Л.С. Выготскийдин пикири боюнча “Бир жөндөмдүүлүктүн өнүгүшү менен бир нече жөндөмдүүлүк өнүгөт. Билим берүүнүн милдети ой жүгүртүүнү жөндөмдүүлүгүн өстүрүү эле эмес, түрдүү предметтерди окуу аркылуу атайын түрдө нечендеген жөндөмдүүлүктү өстүрүү болуп эсептелет”.

И.Б. Бекбоев таанып-билүү процессинин негизги компоненттери билим, билгичтик жана көндүмдөрдөн айырмаланган чыгармачылык менен эмгектенүү тажрыйбасын окуучу өзү үчүн жаңылы болгон проблемаларды чечүү жолу менен өздөштүрө аларын белгилеген.

Демек, “жөндөмдүүлүк – бул инсандын өзгөчө маанидеги мүмкүнчүлүгү, билгичтиги, көндүмү жана эвристикалык ыкмалары, ошондой эле инсандын ишмердүүлүгүн жана өзүн мүнөздөйт”, [3, 112-б].

Мугалим качан гана окуу материалын өзүнүн кабылдоо аркылуу бергенде, ал окуучуларга материалга карата белгилүү

- Темага тактыкты, ишенимдүүлүктү берет;
- Мулагим өз тажрыйбасында өзүнүн оюн, мамилесин, баалоосун, таасирин билүү кубанычын башынан өткөрүүсү окуучуларга шык берет, бул болсо окуучулардын рефлексиясын өнүктүрүүгө жардам берет;
- Окуучуларга алардын ой жүгүртүүсүн өнүктүрүүгө көмөк берүү темага жана мазмунуна жаңыча кароого жардам берет;
- Сабакта ишенимдүүлүк, ак ниеттүүлүк жагдайын, “эмоционалдуу” талааны түзөт. Мына ушундай жагдайда гана жекече чыгармачылык болот.

“Креативдик жөндөмдөрдү өнүктүрүү” дегенде, инсандын таанып-билүүчүлүк, эмоционалдык-эрктик жана иррационалдык-практикалык чөйрөлөрүндө жаңы сапаттык мүнөздөмөлөрдүн пайда болушуна негиз берген инсандык сапаттардын өнүгүшүн түшүнөбүз.

АДАБИЯТТАР:

1. Э. Мамбетакунов, Т. Сияев. Педагогиканын негиздери. – Б. 2008-ж.
2. Оторбаев Б. Адабиятты окутуунун жаңы технологиясы. – Б. 2010-ж.
3. У.Б. Култаева. Окуучулардын адабий чыгармачылыгын өнүктүрүүнүн методикасы Б. 2006-ж.
4. М.А. Сатыбекова. “Азыркы шарттарда билим берүү системасында креативдүү педагогиканын ролу”. В. 313-314-б.
5. Бекбоев И.Б. Педагогикалык процесс: эски көнүмүштөр жана жаңычыл көз караштар. – Б. 2005-ж.
6. Г.А. Жумабаева. Адептик аң-сезимдүүлүккө тарбиялоонун педагогикалык жана психологиялык аспектилери. – Б. 2009-ж.
7. С. Джолдошбекова. Психология. – Б. 2013-ж.

54/11
1